

Verslag bijeenkomst denktank misinformatie 12 juli 2019

Aanwezig: [redacted] (Radbouw UMC), [redacted] ([redacted]), [redacted] (AJN), [redacted] (Facebook), [redacted] (RIVM), [redacted] (GGD Amsterdam), [redacted] (IVM), [redacted] (UU), [redacted] (persoonlijke titel), [redacted] (persoonlijke titel), [redacted] (TNO), [redacted] (TNO), [redacted] (CBG), [redacted] CBG, [redacted] (VUmc), [redacted] (VWS), [redacted] (VWS), [redacted] (VWS)

1. Terugblik na vorige bijeenkomst

[redacted]: bijeenkomst 5 september met [redacted] over volwassenenvaccinatie. Niet alleen ouderen, maar ook kwetsbare groepen. Vertaling Influenza Hub. 11 november volgt de grieprikdag. De staatssecretaris is ook uitgenodigd. Communicatie moet anders bij ouderen.

[redacted]: Advies GR HPV. Veel persaandacht voor het advies. Geen reacties van anti-vaxers gevraagd. Veel aandacht voor baarmoederhalskanker en niet naar de andere vormen van kanker. Artikel NtvG over rol van uitstelgedrag door advies om vervroegd aan te bieden. En over de rol van roken. Notie dat het NtvG zoekt naar een tegengeluid op een artikel. Is dit nou wel altijd nodig?

Het artikel van de huisarts uit Uitgeest. Dit kan zeer schadelijk zijn. AJN heeft hiernaar gekeken en is nu voornemens om de LHV te vragen om in contact te komen met deze huisarts.

Discussie over hoe artsen in columns omgaan met GR adviezen en zich vaak expliciet uitspreken zonder kennis van zaken. Hier heeft de pers een rol in. Kunnen artsen hier elkaar op aanspreken? Lastig als het gaat om columns. Speelt ook in andere artikelen in medische/vaktijdschriften en in kranten. Suggestie [redacted]: deze vraag aan de NVJ stellen, bespreken hoe ze dit zelf zien. Suggestie [redacted]: symposium hierover organiseren met journalisten. Suggestie: neem dit op met de redacties. → Wie wil hier actie op inzetten? VWS gaat dit sowieso met de woordvoerder bespreken.

[redacted]: initiatief om vanuit actievelingen op sociale media meer contact te hebben met RIVM. Contact tussen [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]. Suggestie om meer mensen te betrekken en dit structureler invulling te geven.

Voorstel om een geheime facebookgroep in te richten om zaken op te delen en uit te wisselen. Dit vindt de denktank een goed idee. → [redacted] gaat dit opvolgen.

Waar staat de informatie over ingediende WOBverzoeken? Dit zoeken we op.

Aanvulling VWS: Deze stukken zijn beschikbaar via

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/onderdeel=Ministerie%20van%20Volksgezondheid%2C%20Welzijn%20en%20Sport&type=Wob%2Dverzoek>

CBG: is bezig met openbaarmaken registratiedossiers. Column voorzitter CBG in Noordhollands Dagblad. Netwerk patiënteninformatie inzet mbt vaccinaties. Suggestie AJN om 'Jouw GGD' en 'Groeigids' te koppelen aan dit project. → CBG gaat dit bekijken.

[redacted]: zij kijken vooral hoe je over misinformatie kan communiceren. [redacted] kijkt hoe je effectief met twijfelaars kan communiceren. De literatuur geeft hier ook handvatten aan. [redacted] overweegt om een communicatieplan/strategie te maken, niet alleen voor de korte maar ook voor de lange termijn. Niet alleen op de extreme groepen richten maar juist op de brede groep die ofwel 'gewoon vaccineert' ofwel twijfelt. Goed om dit te koppelen aan de inzet ihkv de brief 'verder met vaccineren'. Suggestie wordt gedaan om ook apart als [redacted] met vaccinatieteam nog te gaan zitten om nader te spreken over communicatie.

Opmerking [redacted]: er is de beschikking over 400 communicatiestudenten die een project uit kunnen voeren, vragen daarover kan via [redacted].

Suggestie om een kaartenbak van experts te hebben in de denktank, zodat iedereen weet wie je waarvoor kan benaderen.

2. Inbreng deelnemers

Presentatie [REDACTED]. Verzoek om na verschijnen van de influenzahub te kijken of deze goed cultureel vertaald is. Discussie over narcolepsie en Mexicaanse griep.

Voorstel [REDACTED]:

[REDACTED] wil misinformatie over vaccinatie bestrijden. Hiervoor hebben ze een lijst met bekende hoaxes. Aanvullingen hierop zijn welkom, vb over influenza.

Er is een aantal groepen op [REDACTED] die actief misinformatie verspreiden. Als we actief berichten uit groepen aandragen die misinformatie bevatten, kan [REDACTED] zorgen dat alle viraliteit uit deze groepen gaat. Per groep max 5 berichten is voldoende om dit te doen.

Klik op de tijdscode bij het bericht. Dan verschijnt hij opnieuw in nieuw scherm en daarvan de url selecteren en die delen met VWS. Eind augustus deelt VWS de opbrengst met [REDACTED]. Indien mensen die er niet bij waren nog vragen hierover hebben, kunnen ze die stellen aan [REDACTED].

Idee rechtzaak ([REDACTED] en [REDACTED]):

Kijken of het mogelijk is om een rechtzaak te starten tegen mensen of groepen die misinformatie verspreiden. Idee van de rechtzaak is niet om hem te winnen. Maar wel om momentum te creëren via media-aandacht. Anderzijds om mensen duidelijk te maken dat ze verkeerd bezig waren. Vraag is of dit haalbaar of verstandig is. Een vergelijking wordt gemaakt met de rechtszaak tegen tabaksindustrie van Ficq.

Suggestie om eerst te kijken of het juridisch mogelijk is. De denktank benoemt de mogelijkheid dat de rechtszaak hun het ideale platform biedt en dat het het David en Goliath effect met zich mee gaat brengen. Advies om dit in een groepje met een jurist verder te verkennen.

→ **VWS en RIVM** kijken of er nog info beschikbaar is over de eerdere rechtszaak (is er evaluatie rechtszaak Coutinho-Van de Linden). Mogelijk zijn er wel opties voor tuchtrecht. VWS maakt duidelijk dat het niet mogelijk is om verder inhoudelijk betrokken te kunnen zijn, mocht er een rechtszaak volgen.

Mailberichten [REDACTED]

De mailberichten zijn vrij sophisticated opgeschreven. De vraag is of het erg is. Advies om niet te reageren. Maar om uit te nodigen om te weten wie het is en wat de beweegredenen zijn. VWS en RIVM gaan dit opvolgen. Daarnaast is er nader contact met JenV.

Rol homeopathische profylaxe: idee om tuchtrecht in te zetten.

3. Uitgangspunten

Geen opmerkingen

4. Opmerkingen nav de actielijnen:

- Aanvullen site [REDACTED] en [REDACTED] en [REDACTED]
- Aanvullen van info op ouderplatforms. Dit wil [REDACTED] op zich nemen
- Nav actielijn geschreven pers. Voorbeeld uit Australie. Daar werden kranten gebeld als er onjuiste informatie over vaccinatie in de kranten stond. Bij de NRC is dit ook heel makkelijk om te doen.
- Nav actielijn geschreven pers. Idee om een symposium te organiseren voor journalisten over vaccinatie en verantwoordelijkheid. [REDACTED] contacten hierover?
- Nav geschreven pers. Columnisten in vakbladen. Redacties aanspreken hierop? Kan goed zijn bij feitelijke artikelen. Bij columns is dat lastig; dit zijn privémeningen.

5. Vervolgacties

- Voorstel om een exceldocument op te stellen van actielijnen en onderhangende acties, dit rondsturen. Dan kunnen deelnemers aanvullen en hun namen achter de acties zetten. Aanvulling; dit is gedaan, zie excel, graag aanvullen!
- Meld je bij VWS met bespreekpunten voor de volgende bijeenkomst

- 15 oktober is de volgende bijeenkomst, als onderdeel van de bijeenkomst van de vaccinatiealliantie.
- VWS stuurt de kamerbrief rond van 24 juni
- Advies om een lijst te maken met wie wat aan expertise met zich meebrengt.

